

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 88/17
V Lucemburku dne 26. července 2017

Stanovisko generálního advokáta ve věcech C-643/15 a 647/15
Slovensko a Maďarsko v. Rada

Generální advokát Bot navrhuje Soudnímu dvoru zamítnout žaloby Slovenska a Maďarska proti dočasnému mechanismu povinné relokační žadatelů o azyl

Tento mechanismus účinně a přiměřeně přispívá k tomu, aby Řecko a Itálie mohly čelit důsledkům migrační krize v roce 2015.

V reakci na migrační krizi, která Evropu postihla v průběhu léta roku 2015, přijala Rada Evropské unie rozhodnutí¹, aby tak napomohla Itálii a Řecku čelit masivnímu přílivu migrantů. Toto rozhodnutí předpokládá relokační 120 000 osob, které jednoznačně potřebují mezinárodní ochranu, z těchto dvou členských států a v průběhu dvou let do ostatních členských států Unie.

Napadené rozhodnutí bylo přijato na základě čl. 78 odst. 3 SFEU, který stanoví: „[o]citnou-li se jeden nebo více členských států ve stavu nouze v důsledku náhlého přílivu státních příslušníků třetích zemí, může Rada na návrh Komise přijmout ve prospěch dotyčných členských států dočasná opatření. Rada rozhoduje po konzultaci s Evropským parlamentem“.

Slovensko a Maďarsko, které podobně jako Česká republika a Rumunsko, hlasovaly v rámci Rady proti přijetí tohoto rozhodnutí², se domáhají, aby je Soudní dvůr zrušil, přičemž uplatňují důvody, jimiž má být prokázáno, že jeho přijetí trpí procesními vadami či vadami spojenými s volbou nenáležitě právního základu a není způsobilé k řešení migrační krize ani není k tomu účelu nezbytné.

Během řízení před Soudním dvorem vstoupilo do řízení Polsko v postavení vedlejšího účastníka na podporu Slovenska a Maďarska, zatímco Belgie, Německo, Řecko, Francie, Itálie, Lucembursko, Švédsko a Komise do něj takto vstoupily na podporu Rady.

V dnes předneseném stanovisku generální advokát Yves Bot Soudnímu dvoru navrhl, aby **žalobu Slovenska a Maďarska zamítl**.

Zprvce generální advokát vyvrátil argument, že ačkoli nebylo napadené rozhodnutí přijato legislativními postupy upravenými ve Smlouvě o FEU³, a formálně tedy není v právním systému EU legislativním aktem, mělo by být kvalifikováno jako legislativní akt, jelikož mění několik legislativních aktů EU, jako je nařízení Dublin III⁴. Podle tohoto argumentu měl být takový legislativní akt přijat na základě jiného ustanovení než čl. 78 odst. 3 SFEU, neboť toto ustanovení nemůže sloužit za právní základ pro legislativní akty.

Generální advokát v tomto ohledu zdůraznil, že **napadené rozhodnutí nemůže být kvalifikováno jako legislativní akt podle svého obsahu**, neboť Smlouva o FEU používá pro rozlišení legislativních a nelegislativních aktů čistě formální přístup. Pouze akty přijaté (řádným nebo zvláštním) legislativním postupem totiž mohou být považovány za legislativní akty. Z toho vyplývá,

¹ Rozhodnutí Rady (EU) 2015/1601 ze dne 22. září 2015, kterým se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Itálie a Řecka (Úř. věst. 2015, L 248, s. 80).

² Finsko se hlasování zdrželo, zatímco ostatní členské státy hlasovaly pro přijetí rozhodnutí.

³ Jedná se o řádný legislativní postup a o zvláštní legislativní postup upravené v článku 289 SFEU.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (Úř. věst. 2013, L 180, s. 31).

že takové postupy, jako je postup upravený v čl. 78 odst. 3 SFEU, jejichž průběh se podobá zvláštním legislativním postupům, ale nejsou takto Smlouvou o FEU výslovně označeny, je třeba považovat za nelegislativní postupy, jejichž výsledkem je přijetí nelegislativního aktu. Za těchto podmínek generální advokát uvedl, že je **toto rozhodnutí nelegislativním aktem přijatým na základě čl. 78 odst. 3 SFEU**.

V tomtéž kontextu dospěl generální advokát k názoru, že čl. 78 odst. 3 SFEU **umožňuje přijetí opatření, která se v zájmu řešení jasně zjištěného stavu nouze dočasně a ve vymezených bodech odchylojí od legislativních aktů v oblasti azylu**. Generální advokát rovněž zdůraznil, že toto ustanovení umožňuje Radě přijmout **veškerá dočasná opatření**, která považuje za nutná pro řešení migrační krize. Generální advokát navíc konstatoval, že tyto přesně vymezené a dočasné odchylky nelze považovat za trvalou změnu hmotněprávních pravidel obsažených v unijních legislativních aktech v oblasti azylu, takže **přijetím napadeného rozhodnutí nedošlo k obejití legislativního postupu**.

Generální advokát konečně upřesnil, že jelikož je toto rozhodnutí nelegislativním aktem, **nevztahovaly se na jeho přijetí požadavky týkající se účasti vnitrostátních parlamentů** (tyto požadavky platí pouze pro legislativní akty).

Zadruhé generální advokát konstatoval, že časová působnost předmětného rozhodnutí (tj. od 25. září 2015 do 26. září 2017) je přesně ohraničena, takže jeho dočasná povaha nemůže být zpochybněna.

Zatřetí generální advokát uvedl, že **závěry Evropské rady ze dne 25. a 26. června 2015**, podle nichž se musí členské státy dohodnout „na základě konsenzu“ na rozdělení osob, které jednoznačně potřebují mezinárodní ochranu, a to „s přihlédnutím ke konkrétní situaci v jednotlivých členských státech“, **nebrání Radě v přijetí napadeného rozhodnutí**. Tyto závěry se totiž vztahovaly k jinému projektu relokace, který se týkal rozdělení 40 000 osob mezi členské státy v reakci na příliv migrantů zaznamenaný v roce 2014 a během prvních měsíců roku 2015. Tento projekt byl předmětem rozhodnutí 2015/1523⁵, a nikoli rozhodnutí napadeného v projednávané věci.

Začtvrté generální advokát **odmítl argument, že Rada měla znovu konzultovat Evropský parlament** z důvodu, že podstatným způsobem změnila původní návrh rozhodnutí Komise, když mimo jiné vzala na vědomí vůli vyjádřenou Maďarskem, aby nebylo uvedeno na seznamu relokujících členských států⁶, a tuto zemi kvalifikovala jako členský stát relokace. Generální advokát v tomto ohledu uvedl, že jelikož se tyto změny netýkají základních prvků mechanismu, nebyla opětovná formální konzultace Parlamentu nezbytná.

Zapáté generální advokát konstatoval, že ačkoli obsahuje napadené rozhodnutí změny oproti původnímu návrhu Komise, **nebyla Rada povinna rozhodovat jednomyslně**, protože Komise nevyjádřila s těmito změnami nesouhlas.

Zašesté generální advokát uvedl, že **napadené rozhodnutí automaticky přispívá ke zmírnění značného tlaku, kterému jsou řecký a italský azylový systém v důsledku migrační krize z léta 2015 vystaveny, a tedy je způsobilé uskutečnit jím sledovaný cíl**.

V této souvislosti uvedl, že nízká účinnost opatření stanovených tímto rozhodnutím nezpochybňuje jeho způsobilost dosáhnout sledovaného cíle, s tím, že tato způsobilost musí být posuzována s ohledem na skutkové a právní okolnosti existující v okamžiku jeho přijetí, a nikoli s ohledem na následné úvahy o míře jeho účinnosti. Generální advokát navíc zdůraznil, že **tuto nízkou účinnost lze vysvětlit celou řadou skutečností, mimo jiné částečným či úplným nevykonáním napadeného rozhodnutí některými členskými státy** (včetně Slovenska a Maďarska), což je

⁵ Rozhodnutí Rady ze dne 14. září 2015, kterým se stanoví dočasná opatření v oblasti mezinárodní ochrany ve prospěch Itálie a Řecka (Úř. věst. 2015, L 239, s. 146).

⁶ Maďarsko tvrdí, že odmítlo být kvalifikováno jako členský stát, v jehož prospěch je relokační mechanismus zaveden, aby nebylo považováno za členský stát příslušný pro posuzování žádostí o azyl, jež měly být podány v členském státě, ve kterém migranti skutečně vstoupili na území Unie.

v rozporu s povinností solidarity a spravedlivého rozdělení zátěže, která pro členské státy platí v oblasti azylové politiky.

Konečně zasedmé generální advokát poukázal na to, že **vzhledem ke shora uvedené povinnosti může Rada přijmout dočasné opatření, jehož cílem je povinné rozdělení osob potřebujících mezinárodní ochranu mezi členské státy, takže se nelze domnívat, že by takové opatření zjevně překračovalo meze toho, co je nezbytné pro účely účinné reakce na migrační krizi.**

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Cílem žaloby na neplatnost je zrušení aktů orgánů Unie, které jsou v rozporu s právem Unie. Za určitých podmínek mohou členské státy, evropské orgány i jednotlivci podat žalobu na neplatnost k Soudnímu dvoru nebo Tribunálu. Je-li žaloba opodstatněná, akt bude zrušen. Příslušný orgán je povinen odstranit případnou právní mezeru vzniklou v důsledku zrušení aktu.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Úplné znění stanoviska ([C-643/15](#) a [C-647/15](#)) se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106